

Tadeusz Bieńkowski

"Bibliotheca selecta ratione studiorum Possewina jako teoretyczny fundament kultury kontrreformacyjnej", Tadeusz Bieńkowski [w:] "Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok", Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 136

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) BIENKOWSKI Tadeusz: "Bibliotheca selecta ratione studiorum" Possewina jako teoretyczny fundament kultury kontrreformacyjnej. W: Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok. Prace z historii kultury pod redakcją J. Pelca. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970. IBL PAN. Studia Staropolskie. T. XXIX, s. 291-307.

Artykuł prezentuje dzieło Possewina, wydawane trzykrotnie (1593, 1603, 1607), które przeznaczone było dla jezuickich nauczycieli, wychowawców, pisarzy i zawierało szczegółowe wskazówki praktyczne, jak przeciwdziałać szerzeniu się reformacji oraz w jaki sposób podporządkować naukę i kulturę zaleceniom soboru trydenckiego. Podporządkowanie to - wg autora - miało polegać na usunięciu z kultury świeckich elementów renesansowych tudzież na przesyceniu nauczania oraz twórczości artystycznej i naukowej religijną tendencją katolicką i antyreformacyjną.

T.B.

BF/40

(II) CHRÓŚCICKI Juliusz A.: Barokowa architektura okazjonalna. W: Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok. Prace z historii kultury pod redakcją J. Pelca. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970. IBL PAN. Studia Staropolskie. T. XXIX, s. 229-254.

Sugestie Jakuba Burckhardta o architekturze okazjonalnej pobudziły autora rozprawy do analizy tego zagadnienia na terenie polskim. Uroczystości dworskie i kościelne (obchody wjazdów, koronacji, hołdów, przyjęć obcych posłów, urodzin, imienin, ślubów, pogrzebów, egzekwii, ingresów biskupów i opatów, beatyfikacji, kanonizacji, procesji itd.) posiadały specjalną oprawę architektoniczną. Autor dokonuje szczegółowej analizy architektury i dekoracji przygotowanych na wjazd księżniczki mantuańskiej Ludwiki Marii Gonzaga do Gdańska w dniu 11 lutego 1646 r. w oparciu o przekazy pisemne i ikonograficzne. Również sporo miejsca poświęca emblematyce i opisom wierszowanym architektury okazjonalnej.

W.K.

BF/40